

Vergaderjaar 2022–2023

29 296

Tunnelveiligheid

Nr. 47

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 februari 2023

Op 26 januari jl. heeft de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat verzocht een schriftelijke reactie op stellen op het bericht «Deskundige wil extra controles van oude tunnels na problemen in Friesland». Aanleiding hiervoor is de problematiek bij de Prinses Margriettunnel in de A7. Over hetzelfde bericht heeft het lid Geurts op 18 januari jl. schriftelijke vragen gesteld. De antwoorden zijn op 8 februari naar de Kamer gestuurd (Aanhangsel Handelingen II 2022/23, nr. 1479). Deze brief gaat in op de acties die in dit kader in gang zijn gezet. Daarbij wordt ingegaan op de problematiek bij de Prinses Margriettunnel in de A7, maar ook wat dit mogelijk betekent voor andere vergelijkbare tunnels.

Prinses Margriettunnel

Op 13 december jl. is het wegdek in de noordelijke toerit van de Prinses Margriettunnel¹ omhooggekomen. Door de ontstane onveilige situatie heeft Rijkswaterstaat op 14 december jl. de A7 in beide richtingen afgesloten voor het wegverkeer.

In het wegdek is een hoogteverschil ontstaan van ongeveer 3 tot 6 cm. Om verder omhoog komen van het wegdek te voorkomen, zijn circa 10.000 bigbags met zand op alle tunneldelen geplaatst. Het wegdek is hiermee gestabiliseerd en is langzaam weer teruggezakt. Omdat de A7 een belangrijke verkeersader is in het noorden van het land, werkt Rijkswaterstaat met de hoogste prioriteit aan het oplossen van de problematiek. Zo is de Prinses Margriettunnel in de A7 weer (deels) opengesteld en wordt onderzoek uitgevoerd naar de oorzaak van de schade inclusief het definitieve schadeherstel.

¹ Feitelijk gaat het niet om een tunnel want deze is korter dan 250 m. Technisch is het een aquaduct, maar vanwege het ingeburgerde gebruik wordt de term «tunnel» gehandhaafd.

Het (deels) openstellen

Op 6 februari jl. is in beide rijrichtingen één rijstrook in de tunnel opengesteld voor het verkeer. De bigbags met zand zijn grotendeels vervangen door stalen rijplaten en betonblokken. Op alle andere wegdelen is preventief ballast geplaatst om de bestaande fundering te ontlasten en het risico te verkleinen dat er meer wegdelen in beweging komen. Via een 24/7-monitoringssysteem kan snel worden ingegrepen mocht dat nodig zijn (door bijvoorbeeld ballast te verplaatsen).

Onderzoek schade en herstel

Direct na afsluiting is onderzoek naar de bodemgesteldheid en de grondwaterstanden gestart. Deze onderzoeken lopen nog. Met het openstellen van de Prinses Margriettunnel is tevens werkruimte gecreëerd om het onderzoek naar de fundering van de tunnel te starten. Dit onderzoek richt zich enerzijds op wat nodig is om de constructie te herstellen en anderzijds op wat de oorzaak van de schade is.

Overige tunnels

Rijkswaterstaat doet voortdurend onderzoek en monitort in het hele land alle in haar beheer zijnde tunnels, waaronder de tunnels die met de afzinkmethode zijn aangelegd zoals de Prinses Margriettunnel. Hierbij wordt vooral ingezet op monitoren van de bekende faalmechanismen. Tot voor kort was er bij de verdiepte toeritten aan weerszijden van de tunnel geen bekend faalmechanisme en was er dus geen aanleiding om de toeritten naar de tunnels te monitoren.

In 2010 heeft er een calamiteit plaatsgevonden in een toerit naar de Vlaketunnel waarbij eveneens het wegdek omhoog kwam. De oorzaak lag in de zoute grondwateromstandigheden en de hierdoor ontstane versnelde corrosie aan de trekankers. Gelet op de unieke omstandigheden bij de Vlaketunnel was er geen aanleiding om andere tunnels te onderzoeken.

Of er een andere, meer uitgebreide manier van inspectie moet plaatsvinden, bijvoorbeeld met sensoren, is afhankelijk van de oorzaak van de schade bij de Prinses Margriettunnel. Het is verstandig om de resultaten van het daarvoor lopende onderzoek af te wachten. Zo kan Rijkswaterstaat de aandacht richten op die objecten die hiervoor in eerste instantie in aanmerking komen.

Zoals eerder is toegezegd, wordt het herstelplan voor de Prinses Margriettunnel en de uitkomsten van het onderzoek naar het schademechanisme met de Kamer gedeeld. Naar verwachting kan medio maart aan de hand van het onderzoek het herstelplan afgerond worden. Wanneer de resultaten van het schadeonderzoek beschikbaar komen is nog niet bekend.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
M.G.J. Harbers